

A példa megnevezése:	Négycsuklós mechanizmus modellezése
A példa száma:	SZIE-K2
A példa szintje:	alap – közepes - haladó
Modellező rendszer:	<u>Adams</u>
Kapcsolódó TÁMOP tananyag rész:	CAD
A feladat rövid leírása:	Négycsuklós mechanizmus modelljének elkészítése, kinematikai vizsgálata, szimuláció készítése

Négycsuklós mechanizmus modellezése

Az elvégzendő feladatok

- Négycsuklós mechanizmus elkészítése
  - tagok (link)
  - kinematikai párok
  - mozgató parancsa

Szimuláció

Mérések

Mérési eredmények (függvények) szerkesztése

Mérési eredmények exportálása

- adatok
- videó (avi)

Modellépítés kiindulási adatok

Feladat:

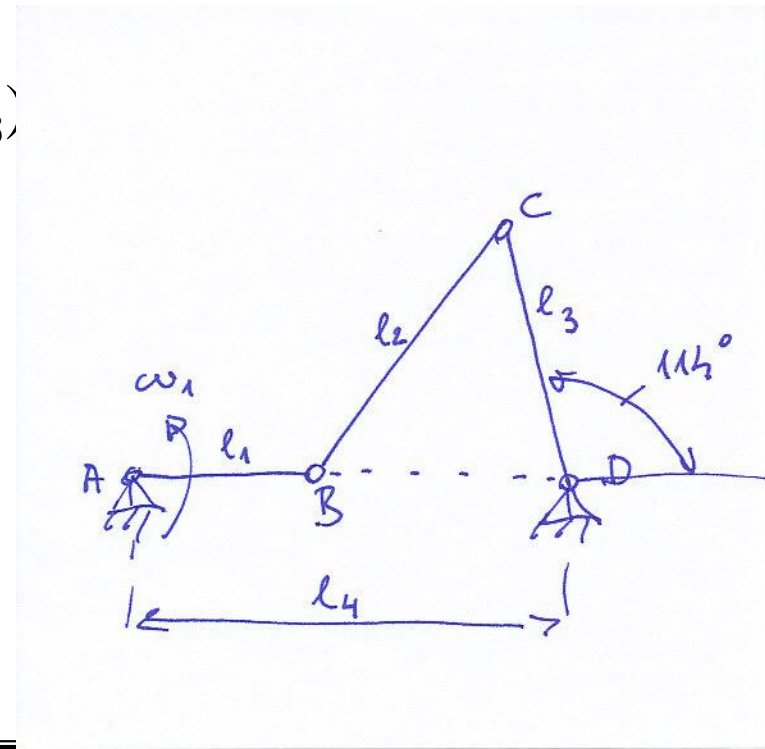
A kinematikai vázlaton látható mechanizmus esetén meg kell határozni:

- hajtott rúd (CD) szögsebességét (ω_3)
- hajtott rúd (CD) szögelfordulását (φ_3)
- hajtórúd (AB) szögelfordulását (φ_1)

Adott:

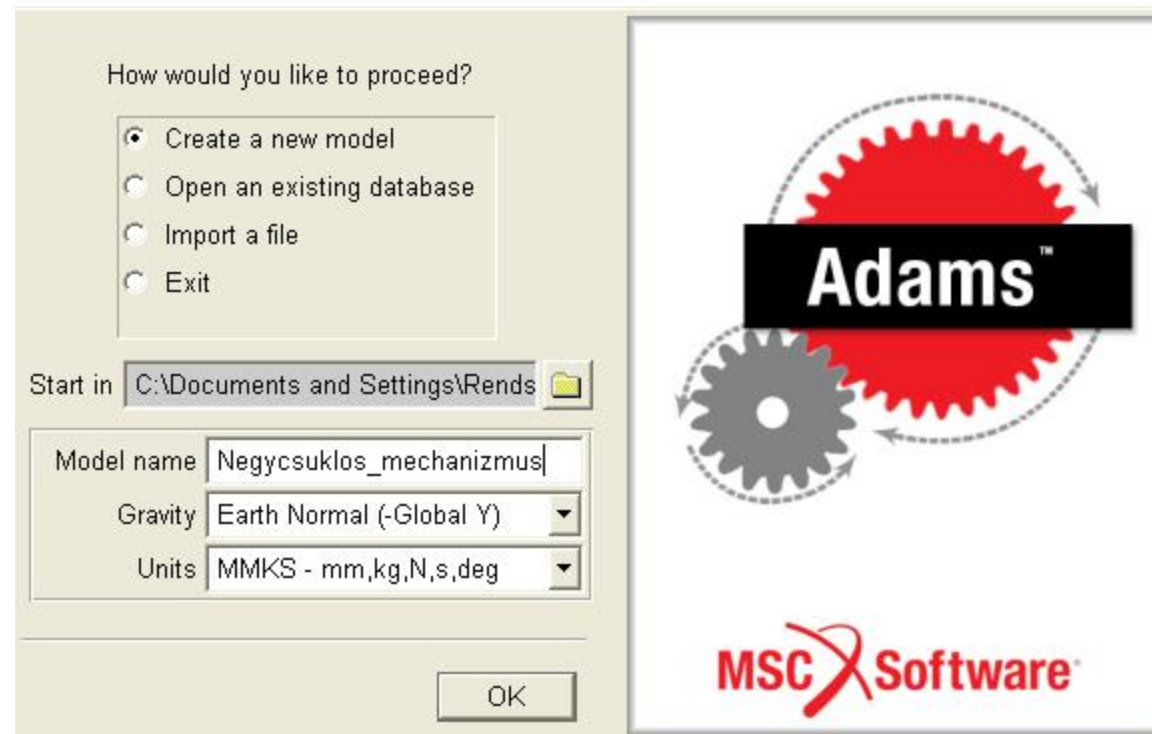
méretek (vázlat) $l_1=120$ mm, $l_2=250$ mm,
 $l_3=260$ mm, $l_4=300$ mm
(keresztmetszet: 12x6 mm)

$$\omega_1=1 \text{ s}^{-1} \text{ (rad/s)}$$

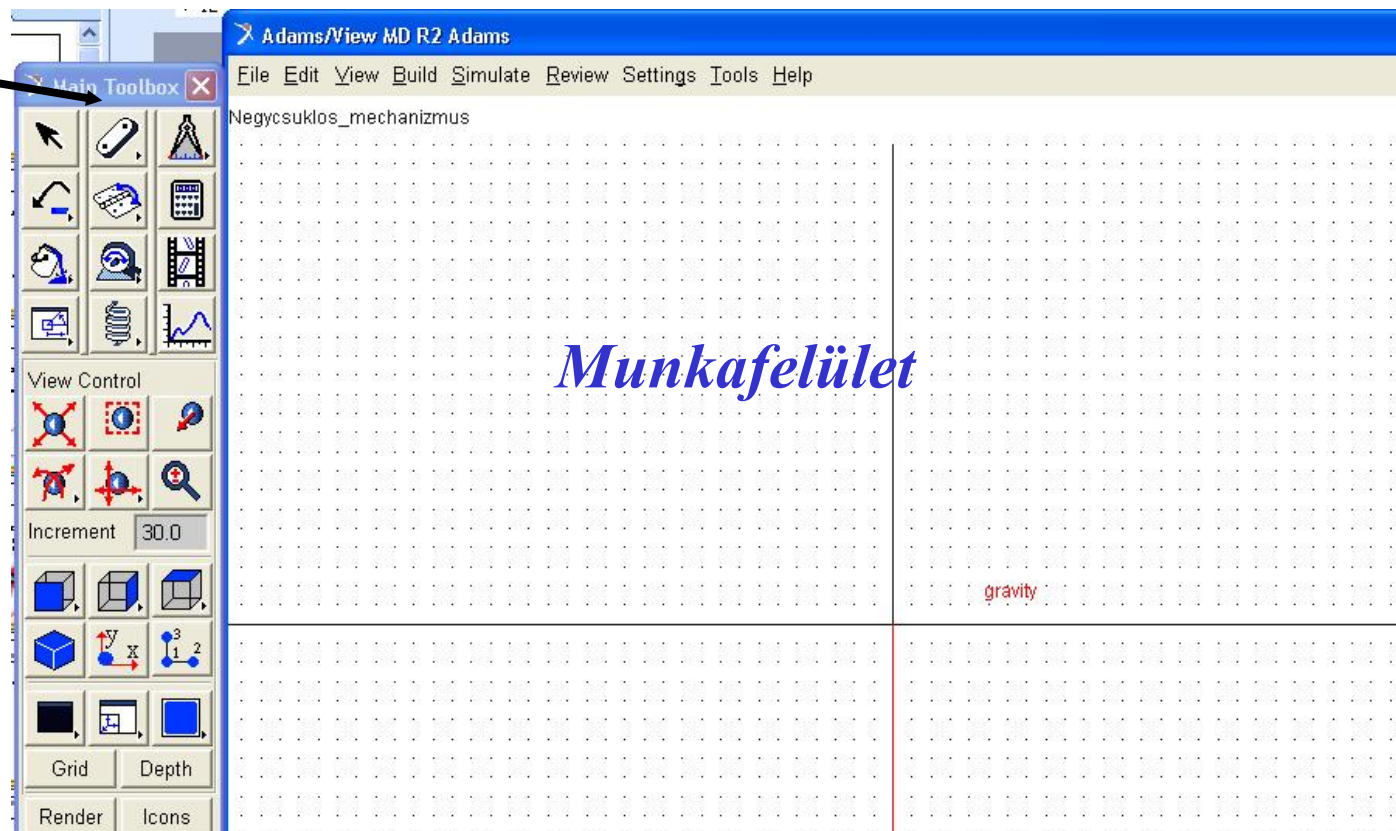
ADAMS modell környezet beállítása

1. Adams-view indítása, alap paraméterek beállítása (modell neve, gravitáció, mértékegységek (MMKS))

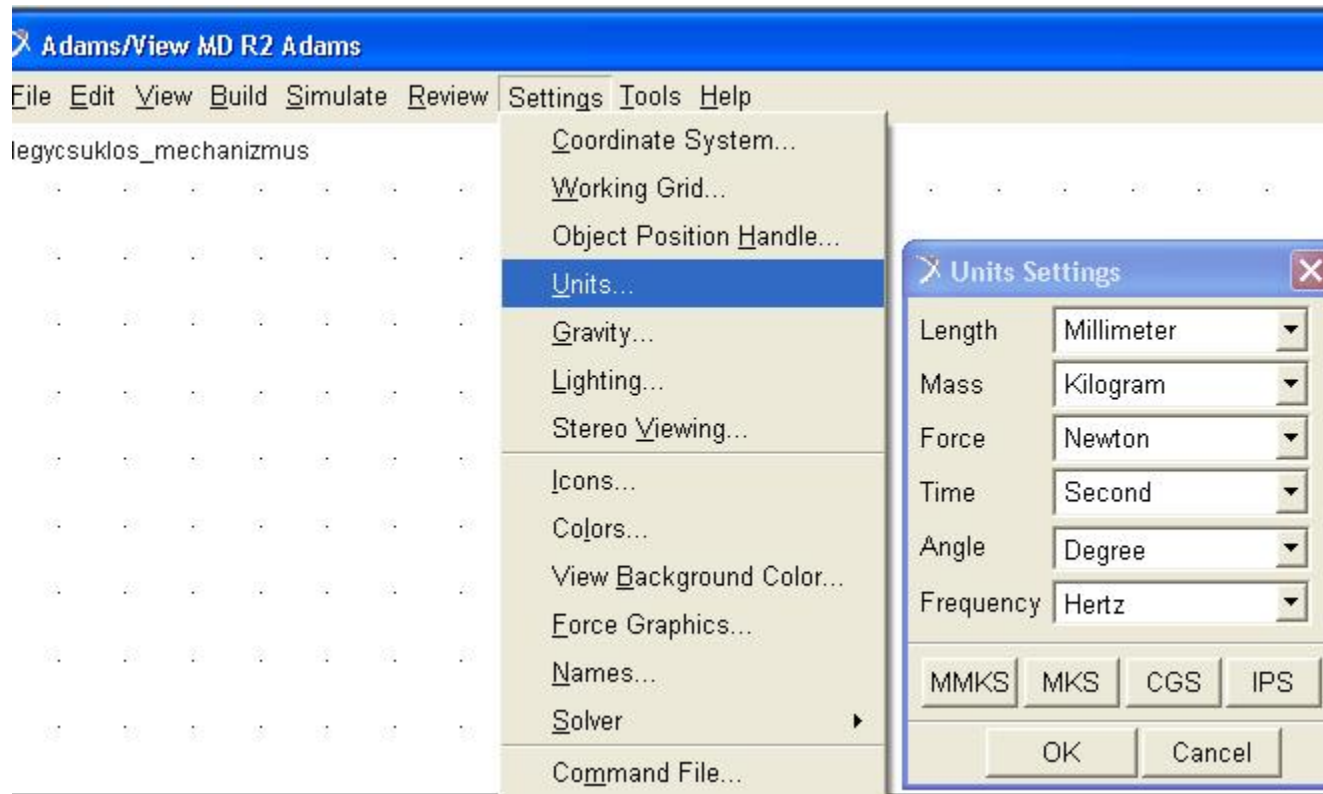
ADAMS modell környezet

Eszköztár
Main Toolbox

ADAMS modell környezet beállítása

Mértékegységek utólag is beállíthatók (**Settings/Units**)

ADAMS modell környezet beállítása

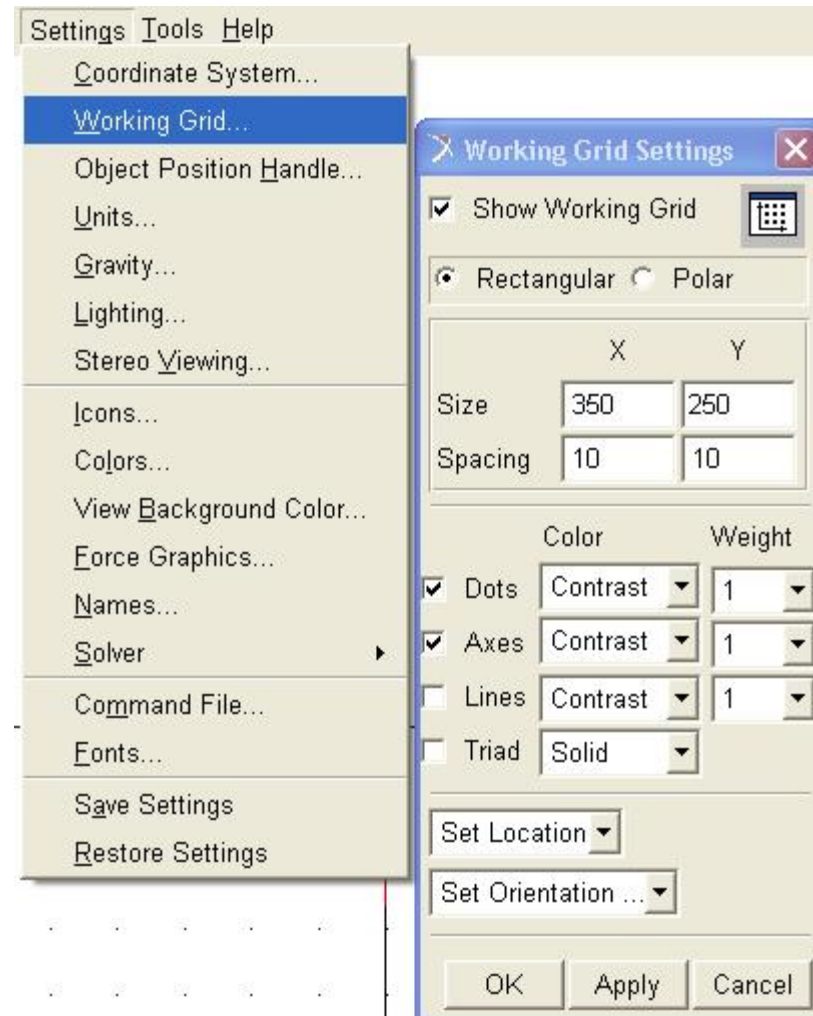
Rács jellemzők beállítása

(Settings/working grid)

- osztás (Spacing: X, Y 10 mm)
- méret (Size: X: 350mm Y 250mm)

Megj.: Ha mértékegységet nem írunk be, az alapbeállítás szerint értelmezi.

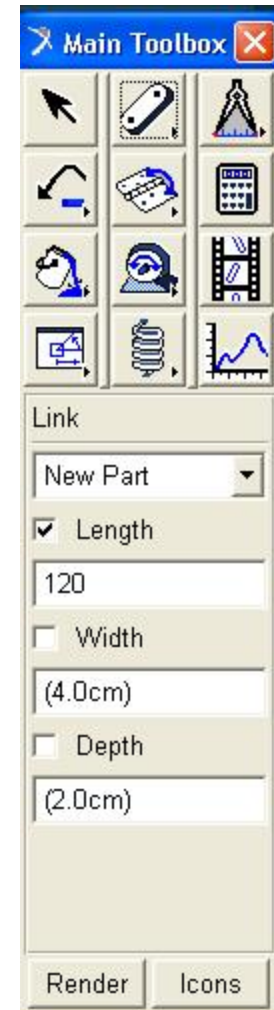
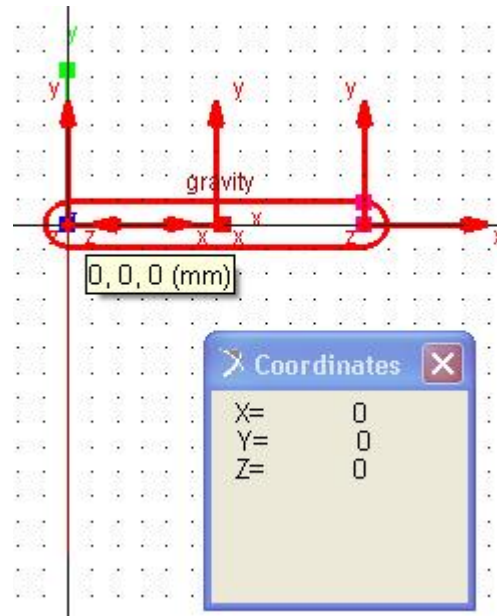
Koordináta ablak (Coordinate window) megjelenítése - **View/Coordinate window (F4)**

ADAMS modell készítése

1. Hajtókar készítése (AB)
(méret 120 mm hossz, **Main Toolbox/Link** – Length 120)
(induló pont megadása (0,0,0),
kattintás, kurzor mozgatás
jobbra, ha a rúd megjelent,
kattintás)
Az alkatrész neve automatikusan
PART_2.

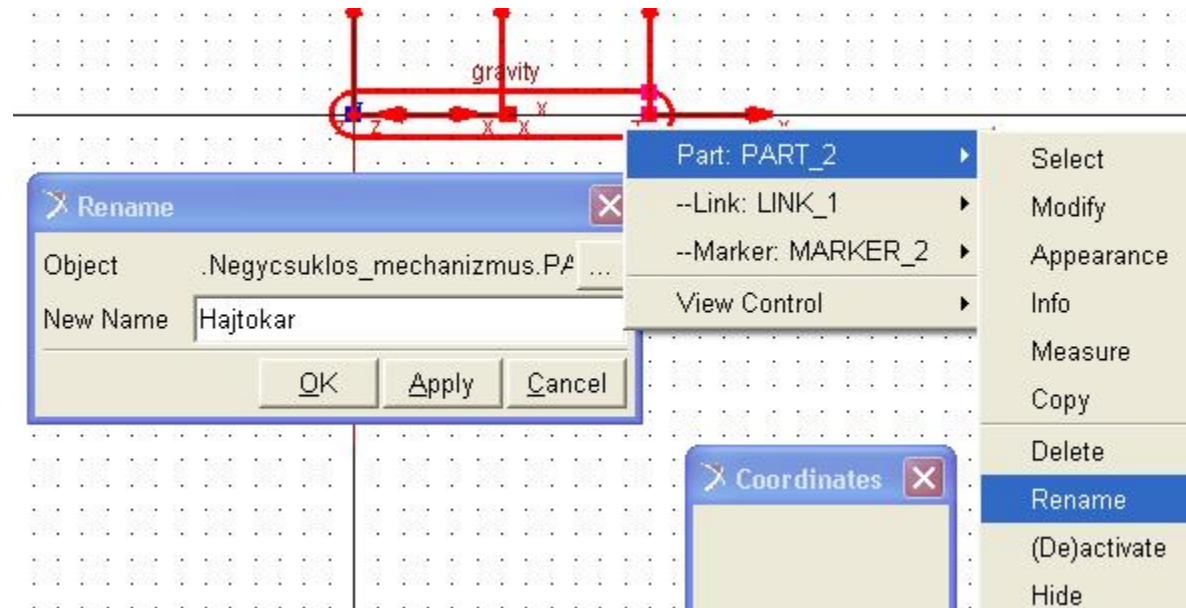

ADAMS modell készítése

2. Az adott alkatrész (tag) átnevezése

Az alkatrészen jobb klikk, **Part: PART_2/Rename**

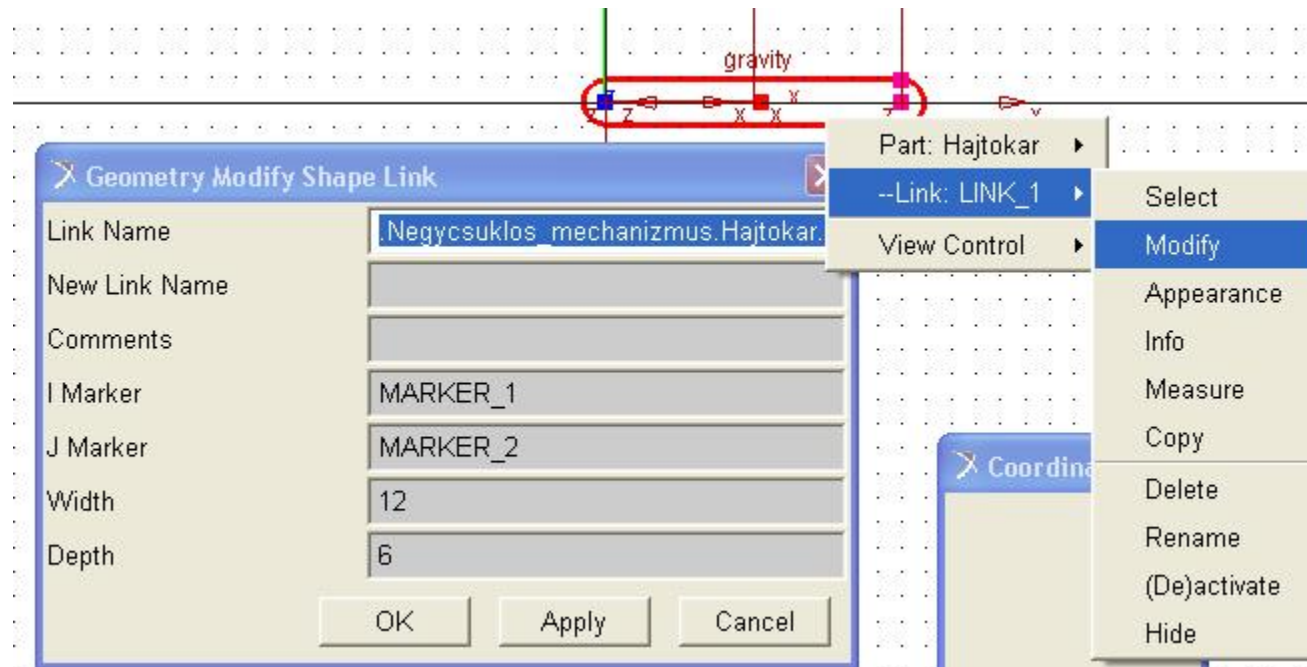
A **New Name** mezőben: **Hajtokar** bevitele.

ADAMS modell készítése

A geometriai méretek változtatása

- Jobb klikk a **Hajtokaron**
- **Link:Link1/Modify**
- Szélesség (**With**) mezőben 12, mélység (**Depth**) mezőben 6 megadása.

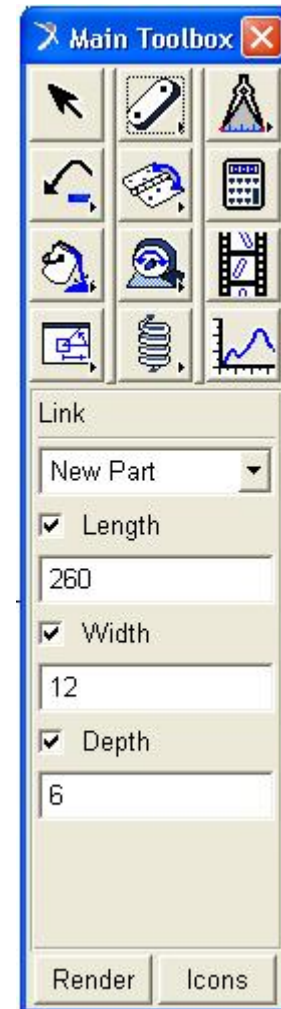
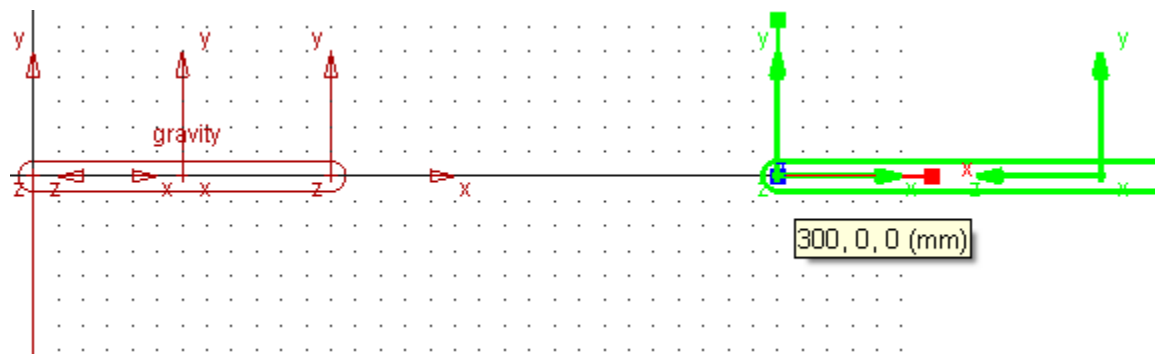
ADAMS modell készítése

Hajtott rúd készítése (CD)

(méret 260mm hossz, **Main Toolbox/Link** – Length 260, Width 12, Depth 6)

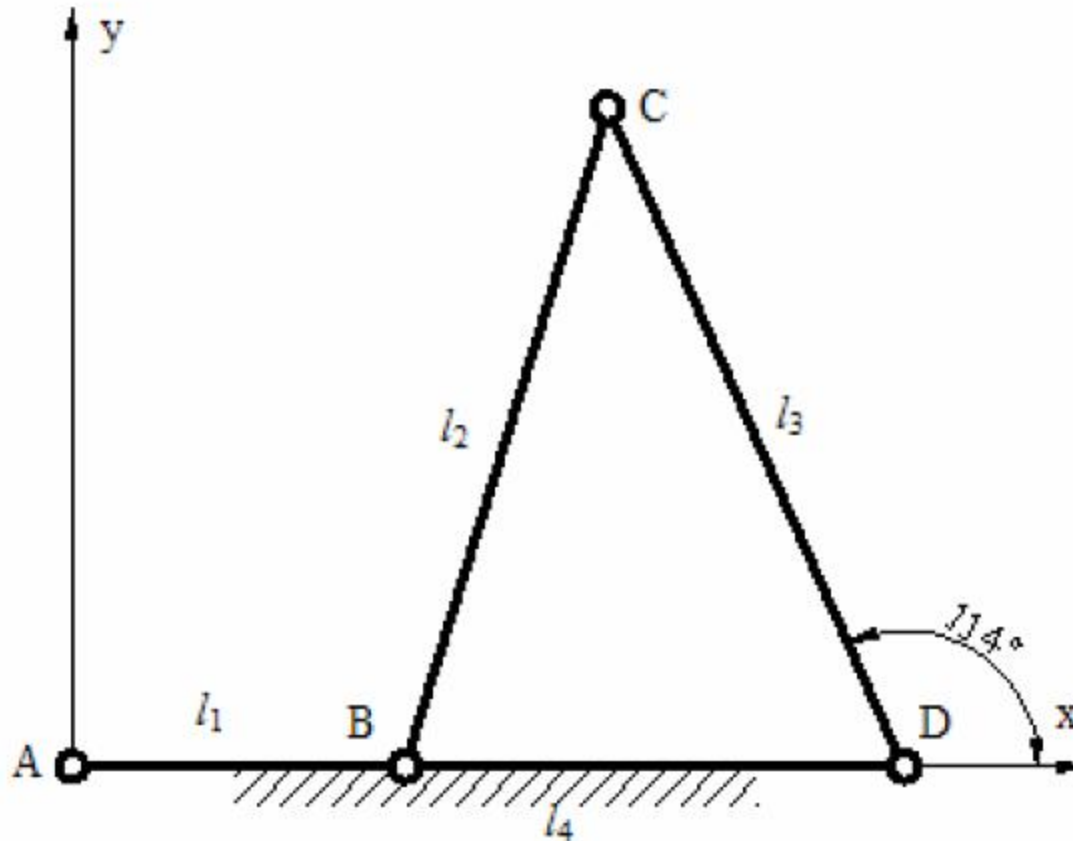
(induló pont megadása (300,0,0), kattintás, kurzor mozgatás jobbra, ha a rúd megjelent, kattintás)

Az alkatrész neve automatikusan PART_3. Átnevezés (Hajtott_rud) mint az előző esetben.

ADAMS modell készítése

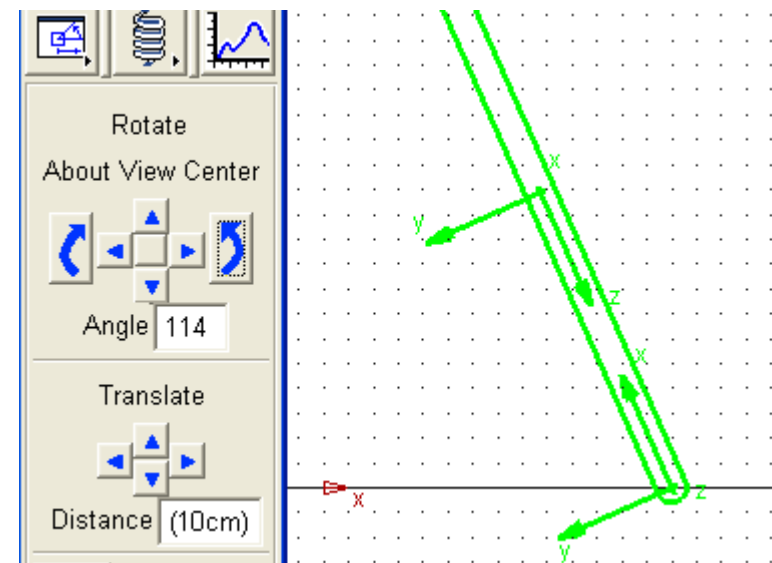
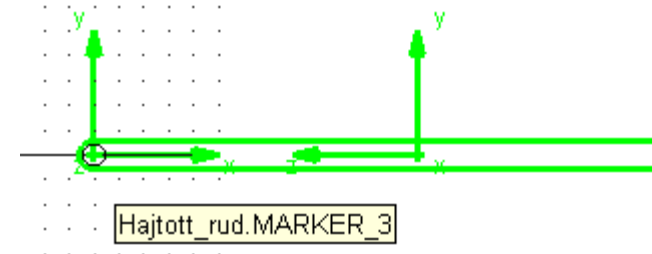
Hajtott rúd pozíciójának beállítása. (Hajtórúd (AB) az állvány vonalába esik, akkor CD helyzete az ábra alapján 114°).

ADAMS modell készítése

A hajtott rúd elforgatása:

- A **Main Toolbox** pozícionálás ikon kiválasztása, **View Center** gombra kattintás.
- Hajtott rúd jobb végének a kiválasztása
- Elforgatási szög megadása
- Hajtott rúd kiválasztása
- Forgatás óramutató járásával ellentétesen (nyíl)

ADAMS modell készítése

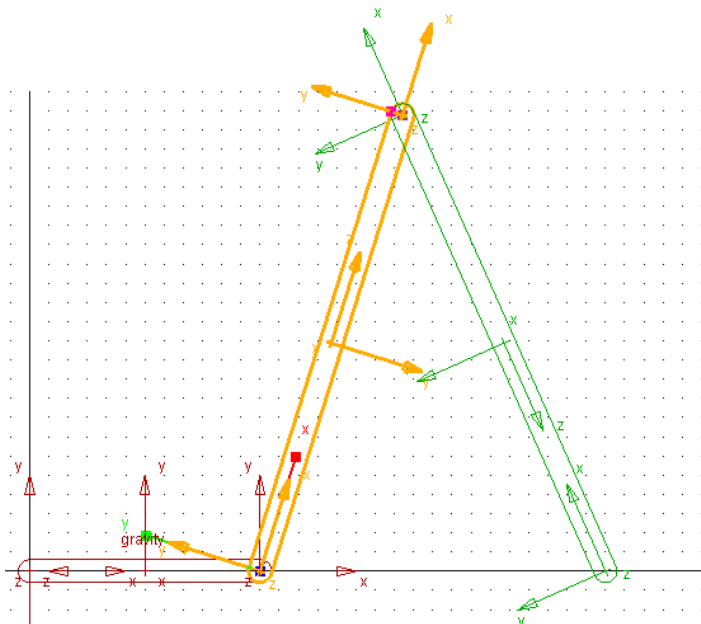
Csatlórúd készítése (BC)

(Main Toolbox/Link – Length (jelölés kikapcsolása), Width 12, Depth 6)

- induló pont: Kattintás a Hajtórúd jobboldali végére

- végpont: Kattintás a Hajtott rúd felső végére

Az alkatrész neve automatikusan PART_4. Átnevezés (csatlórud) mint az előző esetben.

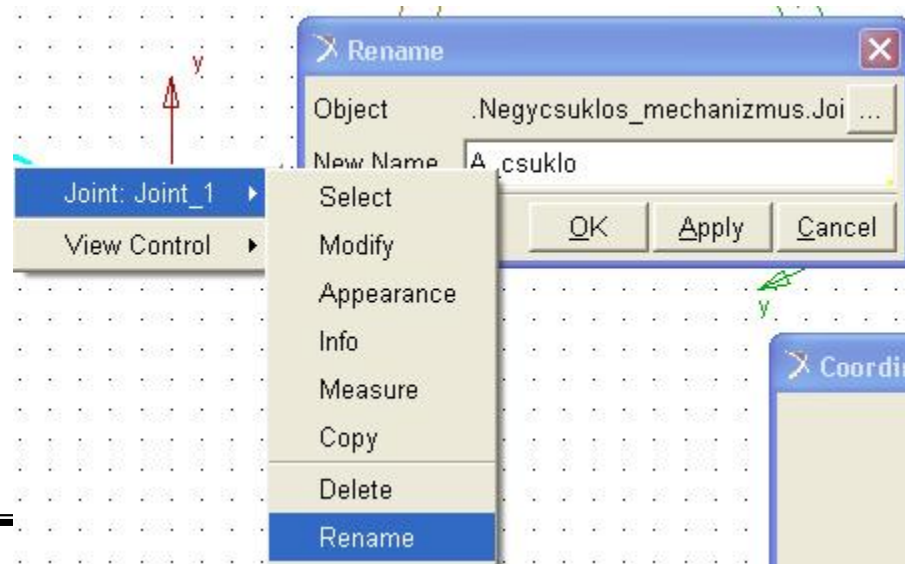
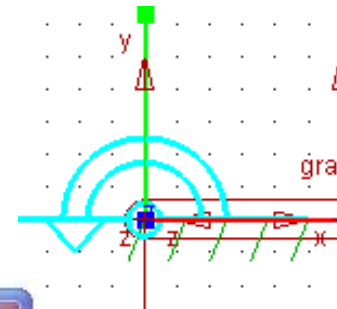

ADAMS modell készítése

Kinematikai párok

„A” csuklópont készítése:

- **Main Toolbox/Revolute Joint**
- **Construction** mező, **1 Location**, **Normal to Grid**
- Klikkelés a hajtórúd bal végére
- **JOINT_1** átnevezése **A_csuklo**.

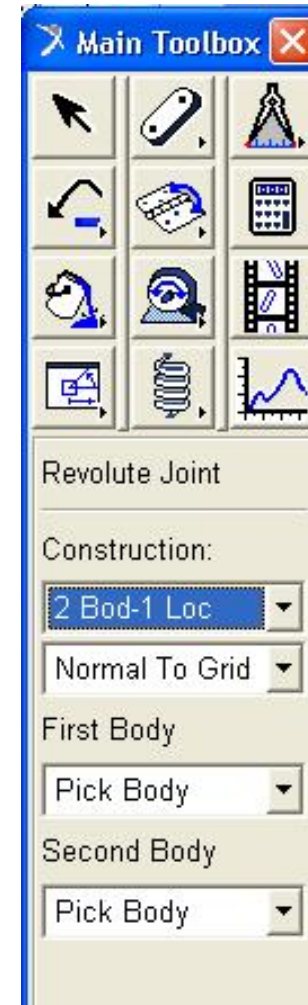
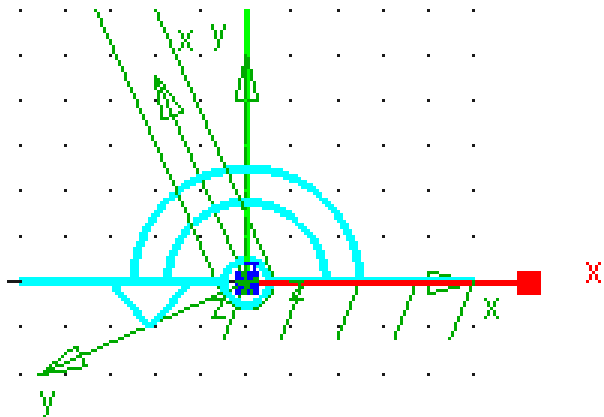

ADAMS modell készítése

Kinematikai párok

„D” csuklópont készítése:

- **Main Toolbox/Revolute Joint**
- **Construction** mező, **1 Location**, **Normal to Grid**
- Klikkelés a hajtott rúd alsó végére
- **JOINT_2** átnevezése **D_csuklo**.

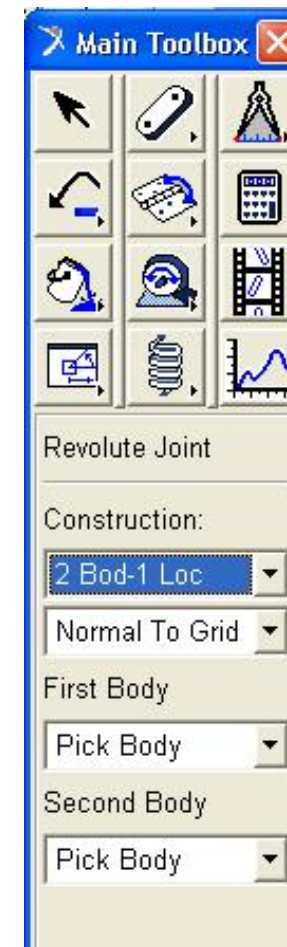
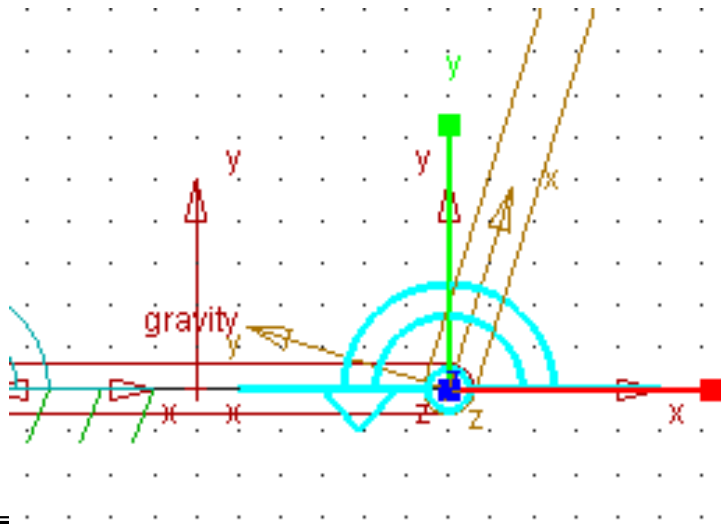

ADAMS modell készítése

Kinematikai párok

„B” csuklópont készítése:

- **Main Toolbox/Revolute Joint**
- **Construction** mező, **2 Bod-1 Loc**, **Normal to Grid**
- Klikk Hajtórúd
- Klikk Csatlórúd
- Klikkelés a csatlakozó pontra
- **JOINT_3** átnevezése **B_csuklo**.

ADAMS modell készítése

Kinematikai párok

„C” csuklópont készítése:

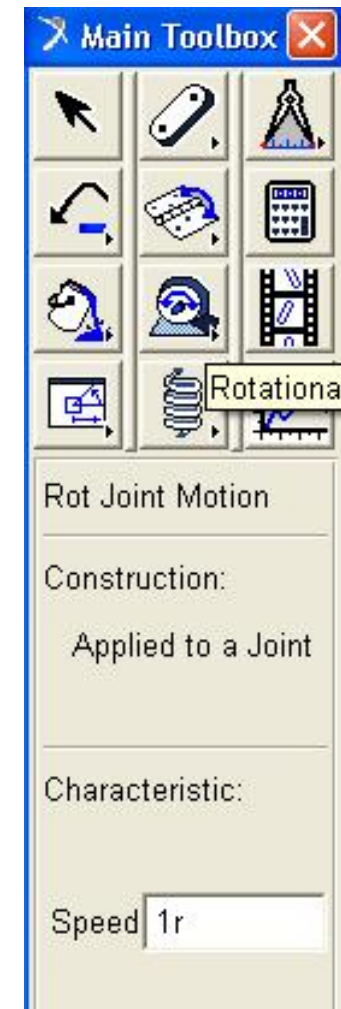
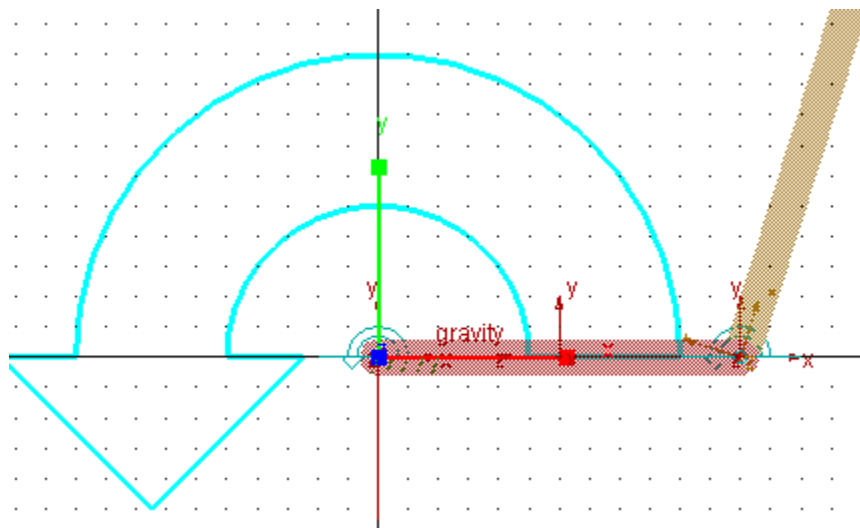
- **Main Toolbox/Revolute Joint**
- **Construction** mező, **2 Bod-1 Loc, Normal to Grid**
- **Klikk Csatlórúd**
- **Klikk Hajtott rúd**
- **Klikkelés a csatlakozó pontra**
- **JOINT_4** átnevezése **C_csuklo.**

ADAMS modell készítése

Mozgatás parancs

„B” csuklópont készítése:

- **Main Toolbox/Rotational Joint Motion**
- **Speed** mezőbe 1r
- **Klikkelés JOINT_A** – „A” csuklóban hajtás.

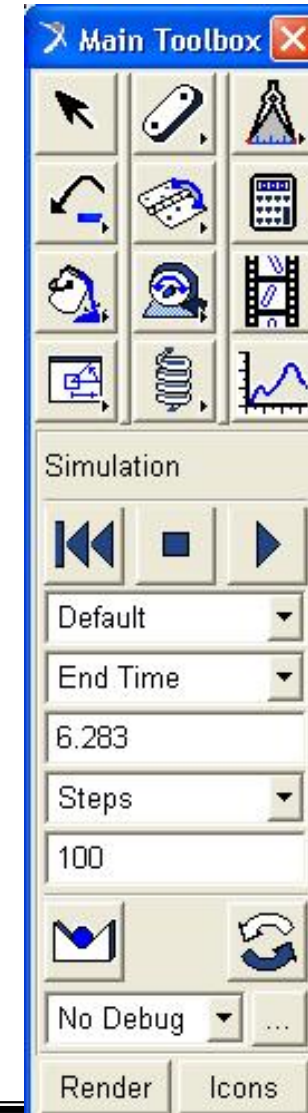

Szimuláció

Klikk Interactive Simulation Controls

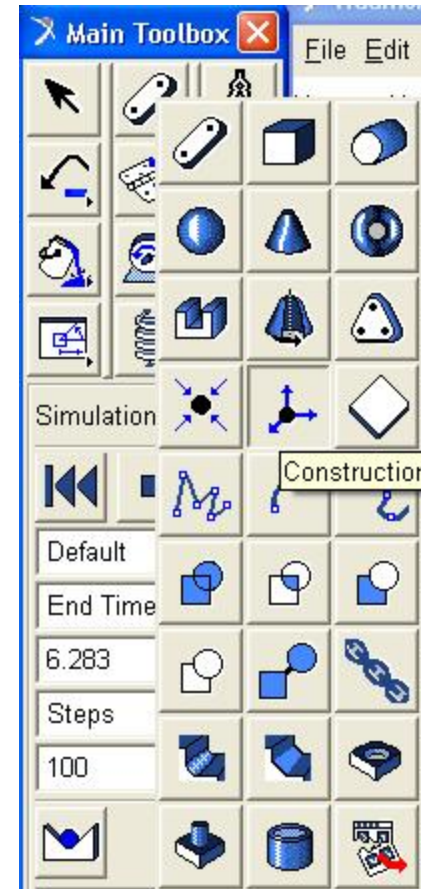
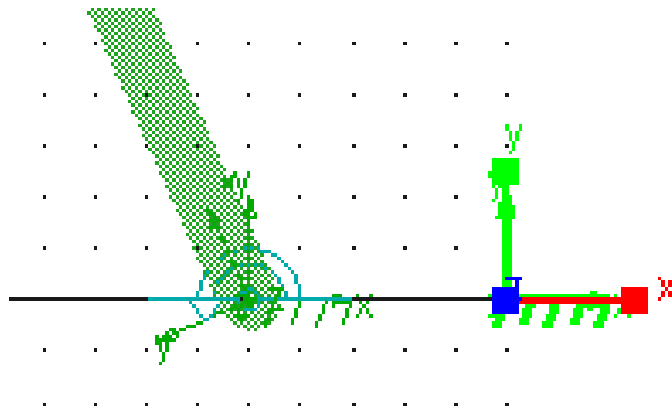
End Time: 6.283 (Egy körülfordulás $6.283 \cdot 180/\pi = 360^\circ$)

Steps 100

Mérés

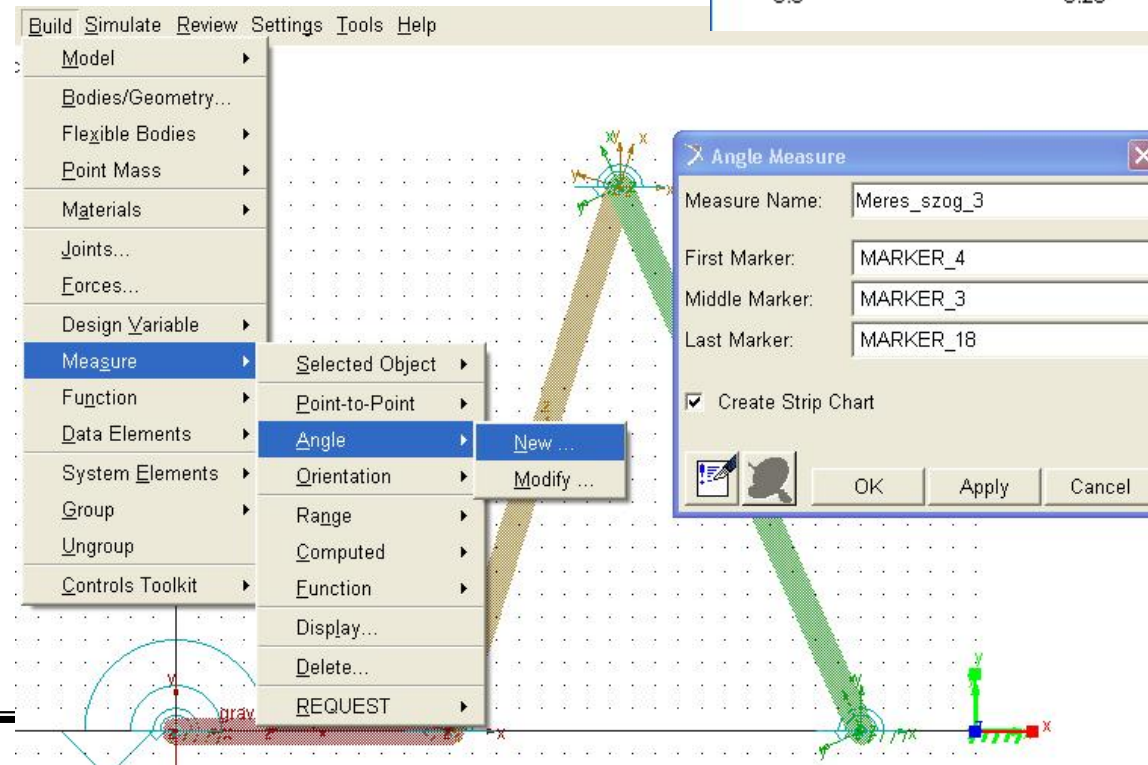
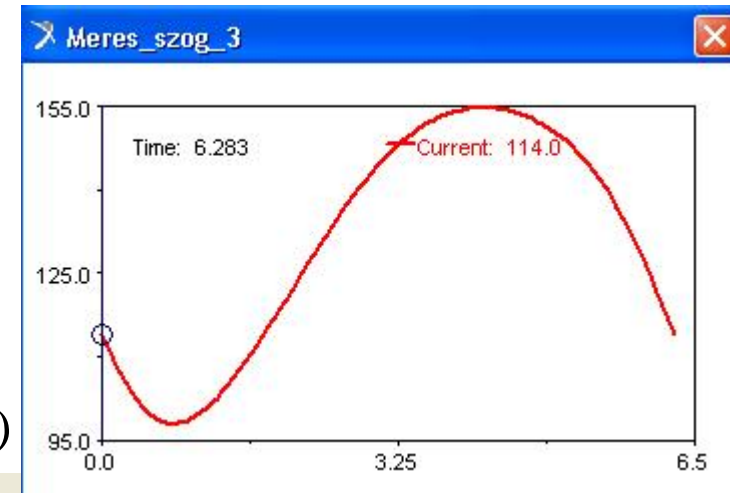
- A hajtott rúd szöghelyzetének mérése
- egy koordináta pont (MARKER) elhelyezése
  - **Main Toolbox/Marker**
  - Klikk (350,0,0)
  - **MARKER_18** elkészült.

Mérés

A hajtott rúd szöghelyzetének mérése

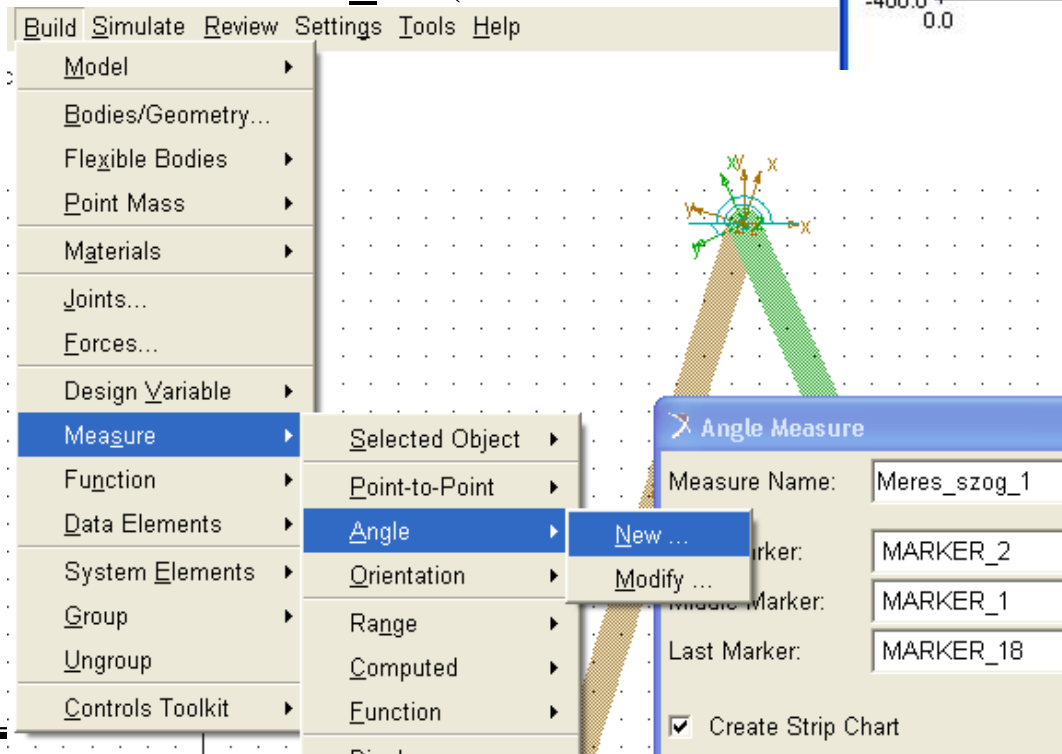
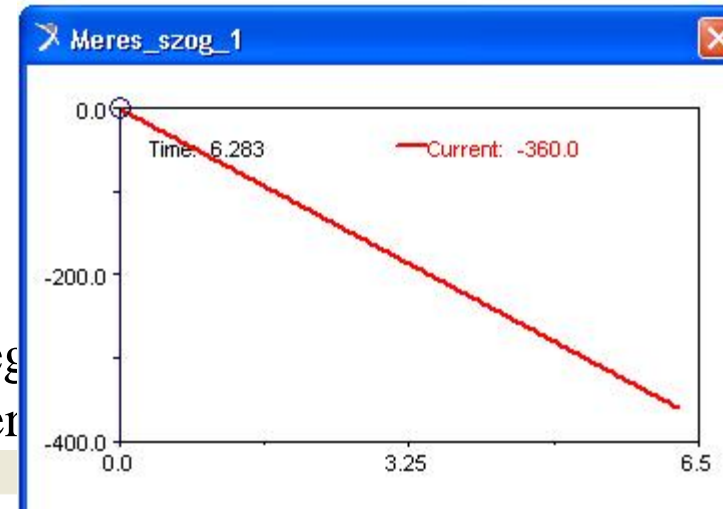
- **Build/Measure/Angle/New**
- **Measure Name: Meres_Szog_3**
- **First Marker: MARKER_4** (CD felső vége)
- **Middle Marker: MARKER_3** (CD alsó vége)
- **Last Marker: MARKER_18** (referencia Marker)

Mérés

A hajtó rúd (AB) szöghelyzetének mérése

- **Build/Measure/Angle/New**
- **Measure Name: Meres_Szog_1**
- **First Marker: MARKER_2** (AB mozgó vége)
- **Middle Marker: MARKER_1** (AB rögzített vége)
- **Last Marker: MARKER_18** (referencia Marker)

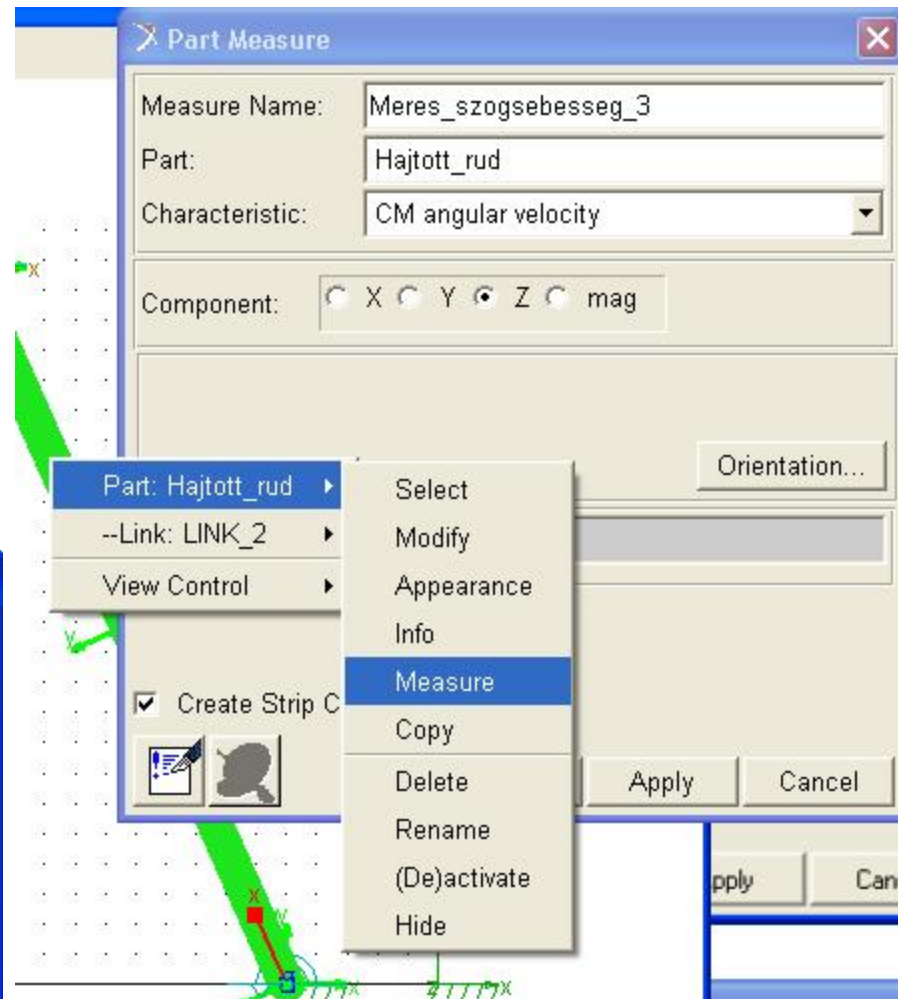
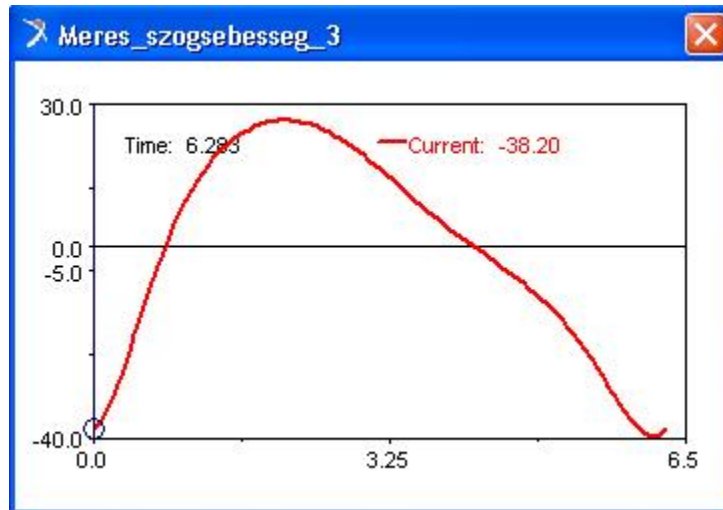

Mérés

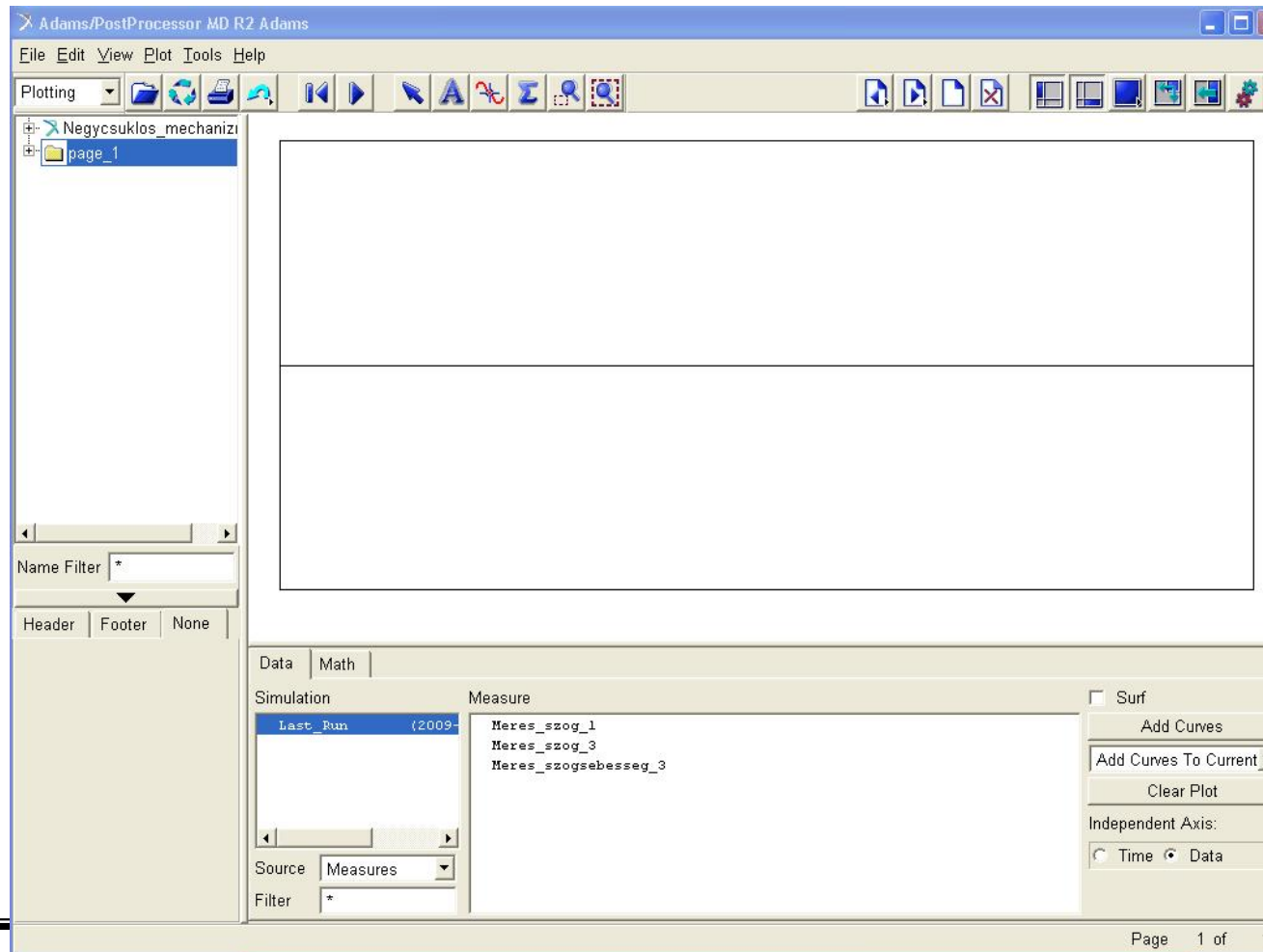
A hajtott rúd (CD) szögsebességének mérése

- Jobb klikk hajtott rúd
- Part:Hajtott_rud/Measure
- Measure Name – Meres_Szogsebesseg_3
- Part – Hajtott_rud
- Characteristic – CM angular velocity
- Component – Z.

Mérési eredmények szerkesztése

- Klikk Main Toolbox/Plotting
- Source - Measure
- Independent Axis - Data

Mérési eredmények szerkesztése

- **Measure** listából a **Meres_Szog_1** kiválasztása (független változó – x tengely)
- **Measure** listából **Meres_Szog_3** kiválasztása (Függő változó – y tengely)
- **Add curves**

